

Wim Bakker: 'Het rubber geeft veel meer grip dan een betonvloer'

bed te geven plaatste hij enkele jaren geleden een strook rubber voor in een aantal boxen. Dit beviel zo goed dat hij samen met zijn zoon Wilbert (25) besloot om alle ligplaatsen van een rubberen strook te voorzien. Bij de leverancier lagen ook grote rubbermatten afkomstig uit de mijnen. Hierdoor ontstond het idee om deze dikke matten over de looppaden in de ligboxenstal te leggen. Na een proefperiode in één loopgang werd vorig jaar zomer de hele vloer met matten bedekt. De investering van zeventienduizend euro in tweedehandsmijnmatten was het helemaal waard. Wim Bakker: 'Het rubber geeft veel meer grip dan een betonvloer. Daarnaast heb ik een jaar lang hooguit een kwart van de koeien bekapt, terwijl ik me van tevoren had ingesteld op drie keer bekappen per jaar. Door het materiaal verwacht je minimale slijtage van de klauwen, en dus vaker bekappen, maar dat valt mee.'

De vaarzen van het honderdtal melkkoeien lopen met stevige tred op korte klauwen door de stal. Vijf van de dertig vaarzen zijn het afgelopen jaar bekapt. Het koppel oudere koeien is nu aan een bekappebeurt toe. Aan de beweging is nog niets te zien, maar de klauwen groeien langer, waardoor de dieren meer achterover komen te staan. 'Binnen een maand worden de koeien bekapt en dan kunnen ze weer lange tijd vooruit', zegt de veehouder stellig. 'Voor ons is het belangrijkste dat we kreupelheden bij de koeien kunnen voorkomen.'

Betonvloer als drempel

Vanwege het gewicht van de matten was de plaatsing niet eenvoudig. Een dertig meter lange mat, de lengte van de stal bij Bakker, weegt drieduizend kilo. Een aanpassing op de trekker maakte dat vader en zoon de mat zelf konden leggen. Het bevestigen van de mestschuif op de mat werd door de staaldraden in de mat bemoeilijkt. In de drie centimeter dikke mat zijn draden verwerkt met een doorsnede van één centimeter, op een onderlinge afstand van minder dan één centimeter. 'Om de mestschuif vast te kunnen maken hebben we menig boortje gebruikt', zegt Bakker met een lachje. Buiten op het erf liggen twee dunne rubbermatten opgerold. Deze zijn bedoeld voor de nieuwe twee maal tien vijftiggradenmelkstal die nu gebouwd wordt. 'De koeien zijn zo gewend aan de rubberen ondergrond dat de betonvloer van de melkstal een soort drempel voor ze is geworden.'

Mede door de positieve werking van de rubbermatten heeft Bakker besloten het melkvee niet meer te weiden. 'De weidegang heeft zoveel invloed op de melkgift. Bovendien is het weer maar een paar dagen per jaar goed voor de koeien, meestal is het of te warm, te koud, of te vochtig. Voor het imago is het niet goed om de dieren binnen te houden, maar we weiden de droge koeien en de pinken nog wel. Daarnaast is de weideperiode maar een klein gedeelte van het jaar. Volgens mij kun je als veehouder beter zorgen dat de situatie op stal goed is, daar win je meer mee.'

Christel van Raay

Rubberen mijnmatten op de stalvloer om de natuurlijke ondergrond zoveel mogelijk te benaderen. Het koppelgewijs bekappen is afgenomen naar éénmaal per jaar en afvoer op klauwgebreken is niet langer aan de orde. De ervaring van Wim en Wilbert Bakker na een jaar 'rubbermattensysteem'.

'Koeien houden op een betonnen vloer heeft me altijd al tegengestaan. Het is onnatuurlijk en daarom niet goed voor het welzijn van de koe. En investeren in welzijn is belangrijk, niet alleen voor het imago. Een uitgave voor dierenwelzijn betaalt zich dubbel terug.' Veehouder Wim Bakker (50) uit 't Harde heeft duidelijke ideeën rondom welzijn. Om de dieren een comfortabel lig-

Wim Bakker: 'Niet meer op klauwgebreken afvoeren'

Investeren in welzijn

Goedkope inrichting

Henk Blankenstijn: 'Roostervloer heeft zich bewezen'

Bij de nieuwbouw van de ligboxenstal is het aantal ligboxen ruim opgezet: 110 boxen voor de huidige veestapel van 70 melkkoeien. De ligboxen koos Henk Blankenstijn uit op basis van het gemak voor de koe, de overige materialen werden op basis van lage kosten geselecteerd.

'Natuurlijk is welzijn van de koeien belangrijk, maar bij de inrichting van de nieuwe stal heb ik toch meer op het kostenplaatje gelet', vertelt Henk Blankenstijn (40) eerlijk. Sinds oktober 2002 melkt Blankenstijn zijn zeventig koeien in Wolphaartsdijk. Door industrie-uitbreiding werd het bedrijf op de oorspronkelijke vestigingsplaats in het Gelderse Echtelt grotendeels opgekocht. Blankenstijn koos ervoor het bedrijf te verhuizen naar Zeeland, waar vanaf zijn nieuwe erf de ruimte nog onbegrensd lijkt. Op een voormalig akkerbouwbedrijf met 69 hectare grond bouwde Blankenstijn een stal voor 110 melkkoeien. 'Ik heb nu nog een groot gedeelte van de stal niet in gebruik. Mocht ik ooit uit willen breiden dan kan dat eenvoudig. Bovendien is het goedkoper en makkelijker om het bedrijf nu groot op te zetten, dan later bij te gaan bouwen.' Op het aantal ligplaatsen werd niet bespaard, bij de inrichting van de stal selecteerde Blankenstijn het materiaal wel voornamelijk op kosten. Uitzondering hierop was de keuze voor ligboxafscheiding. Blankenstijn koos bewust voor zwevende boxen. 'In Echtelt heb ik de stal door de jaren heen in drie gedeelten gerenoveerd. De laatste keer heb ik ook zwevende boxafscheidingen gekozen. Als je erop gaat letten dan zie je dat de koeien makkelijker overeind komen. De constructie van deze boxafscheiding is ook beter. De boxen met steunpoten slijten sneller door, reparatie helpt dan ook niet meer.'

De roostervloer met mestschuif was voor Blankenstijn een vanzelfsprekende keuze vanwege de relatief lage kosten. Daarnaast is de jarenlange ervaring met dergelijke vloeren in de praktijk ook een belangrijk criterium geweest. 'Dit vloertype werkt goed, het heeft zich bewezen. Ik heb wel eens sleufvloeren gezien, maar voor mijn gevoel hebben de koeien op een roostervloer sneller weer grip als ze wegglijden.'

Of het welzijn van de koeien is verbeterd door de nieuwe vloer en ligboxen is moeilijk aan te geven. De nieuwe huisvesting is op vele punten een verbetering ten opzicht van de oude. Vooral het klimaat in de vorige stal was moeilijk te beheersen. Met name in de winterperiodes bleef het lang vochtig in de stal volgens Blankenstijn. In de nieuwe stal bestaan beide zijden voor het grootste gedeelte uit windbreekgaas. 'Ik denk dat de betere ventilatie in deze

Henk Blankenstijn: 'De betere ventilatie in deze stal is de grootste stap vooruit in welzijn'

stal nog de grootste stap vooruit is voor het welzijn van de melkkoeien.'

In Echtelt werd al het vee verdeeld over drie stallen gehuisvest. Het jongvee loopt nu onder hetzelfde dak als de melkkoeien in een afgescheiden gedeelte van de ligboxenstal. Voor de veehouder is het in ieder geval een verbetering: de looplijnen zijn er korter door geworden. De kalveren gaan na het spenen naar groepshuisvesting met ligboxen. Een systeem dat Blankenstijn in de oude situatie nog niet had. Het jongvee ging daardoor soms op de roosters liggen. Door de kalveren vroegtijdig aan ligboxen te wennen verwachtte de veehouder nu minder damslapers te hebben. Tot nu toe valt dit tegen. 'Je ziet zelfs kalveren die keurig in de boxen gaan liggen totdat ze naar de grote ruimte bij de melkkoeien gaan. Dan gaan ze alsnog op de roosters liggen.'

In hoeverre de nieuwe huisvesting de melkproductie zal beïnvloeden moet nog blijken. Voorlopig is de gemiddelde productie van 8400 kg melk met 4,20 % vet en 3,43 % eiwit het oude niveau van achtduizend liter al voorbijgestreefd.

Christel van Raay

